

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

26 בינואר 2011

365

כ"א בשבט התשע"א

עמוד

הצעת חוק הבחירות לכנסת (תיקון מס' 60), התשע"א-2011 66

הצעת חוק הבחירות לכנסת (תיקון מס' 61) (הצבעת מתנדבים בשירות לאומי), התשע"א-2011 69

הצעת חוק הבחירות לכנסת (תיקון מס' 60), התשע"א-2011

1. תיקון סעיף 12 בחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969' (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 12(ב), בסופו יבוא "ישוב ראש הוועדה וסגניו רשאים לצרף אזור קלפי מיוחד כאמור לאזור קלפי אחר באותו יישוב, לא יאוחר מהיום ה-31 שלפני יום הבחירות, גם אם רשומים בו 100 בוחרים או יותר, והוועדה על כך תפורסם כפי שיחליטו".
2. תיקון סעיף 57 בסעיף 57 לחוק העיקרי -
- (1) בסעיף קטן (ט), אחרי "לא יאוחר מהיום ה-47 שלפני יום הבחירות" יבוא "בשעה 22:00";
- (2) אחרי סעיף קטן (ט) יבוא:
- "(2) ברשימת מועמדים המוגשת לוועדת הבחירות לפי סעיף זה לא יופיע כל שינוי כמפורט להלן: החלפת מועמד פלוני במועמד אחר, מחיקה או הוספה של שם מועמד, שינוי סדר רישומו של מועמד ברשימה או שינוי המספר הסידורי שליד שם המועמד"
3. תיקון סעיף 62 בסעיף 62(ג) לחוק העיקרי, במקום "מהיום ה-35" יבוא "מהיום ה-40", ובמקום "מהיום ה-30" יבוא "מהיום ה-35".

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 2(1) סעיף 57(ט) לחוק קובע כי רשימות המועמדים לכנסת יוגשו בימים ושבועות שקבעה ועדת הבחירות המרכזית (להלן - הוועדה המרכזית) ולא יאוחר מהיום ה-47 שלפני יום הבחירות. כדי לתרום לייעילות הליך הגשת הרשימות ונוכח הניסיון שנצבר מוצע לקבוע את המועד האחרון להגשת הרשימות ביום ה-47 שלפני הבחירות בשעה 22:00.

סעיפים 2(2) ו-4 המספרים הסידוריים שליד שמות המועמדים קבועות כיום בתקנה 16 לתקנות הבחירות לכנסת, התשל"ג-1973. מוצע לקבוע בחקיקה ראשית, בסעיף 57(2) המוצע, הוראה בדבר איסור שינויים ברשימות מועמדים המוגשות לוועדה המרכזית שהם החלפה, מחיקה או הוספה של שמות מועמדים, שינוי סדר רישומו או שינוי המספר הסידורי הרשום ליד שמם. הוראה דומה קבועה בסעיף 35(ט) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965. בסעיף 62 לחוק, שעניינו ליקויים שאינם ניתנים לתיקון, מוצע להבהיר כי ליקויים אלו כוללים כל שינוי כאמור בסעיף 57(2) המוצע.

סעיפים 3 ו-7 כמפורט להלן בעניין בדיקת רשימות המועמדים ואישורן. התיקון עניינו בהקדמת ההליך האמור בימים ספורים כדי שיהיה לוועדה המרכזית זמן מספיק להשלים את הכנתיה המינהלית לקראת הבחירות; התקופה הקצובה לבדיקה תיותר בעינה:

כללי בהצעת החוק המתפרסמת בזה מוצעים כמה תיקונים לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969' (להלן - החוק), בנושאים שונים, שהם פרי ניסיון שהצטבר במערכות הבחירות האחרונות לכנסת. בין התיקונים הוראות בדבר צירוף קלפיות, איסור עריכת שינויים ברשימות המועמדים, קלפיות לאנשים המוגבלים בניידות, סידורי הצבעה לשוטרים והצבעת אסירים ועצירים.

סעיף 1 סעיף 12 לחוק עניינו תחום אזורי קלפי, ובסעיף קטן (ב) שבו נקבע כי לבעלי הזכות לבחור שאין להם מען מפורט במרשם האוכלוסין אלא רק שם היישוב ייקבעו אזורי קלפי מיוחדים. לפיכך, כל הבוחרים ללא מען מפורט רשומים בקלפי אחת בכל רשות מקומית. בקלפי זו בדרך כלל מספר המצביעים מועט, ולכן מוצע לאפשר את צירופה לקלפי אחרת באותו יישוב. מאותו טעם מוצע לאפשר כאמור גם אם מספר הבוחרים הרשומים בקלפיות הללו הוא 100 בוחרים או יותר (ר' לעניין זה סעיף 70 לחוק, המגביל את הסמכות לצרף קלפיות רק לקלפיות שבהן רשומים פחות מ-100 בוחרים).

לפי סעיף 10א לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965, יחול התיקון המוצע גם בבחירות ברשויות המקומיות. בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תבחן ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת אם להחיל על בחירות כאמור הסדרים נוספים המוצעים בהצעת חוק זו.

¹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 103; התש"ע, עמ' 620.

4. בסעיף 62א לחוק העיקרי, אחרי פסקה (2) יבוא:
 " (3) שינוי כאמור בסעיף 57(ט2)."
5. בסעיף 63 לחוק העיקרי, במקום "הסעיף הקודם" יבוא "סעיף 62", ובמקום "מהיום ה-25" תיקון סעיף 63 יבוא "מהיום ה-30".
6. בסעיף 63א לחוק העיקרי -
 (1) בסעיף קטן (א), במקום "מהיום ה-25" יבוא "מהיום ה-30";
 (2) בסעיף קטן (ה), במקום "מהיום ה-19" יבוא "מהיום ה-23".
7. בסעיף 64 לחוק העיקרי -
 (1) בסעיף קטן (א), במקום "מהיום ה-25" יבוא "מהיום ה-30" ובמקום "מהיום ה-23" יבוא "מהיום ה-28";
 (2) בסעיף קטן (א1), במקום "מהיום ה-23" יבוא "מהיום ה-28";
 (3) בסעיף קטן (ב), במקום "מהיום ה-19" יבוא "מהיום ה-23".
8. בסעיף 68א לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
 "(2ג) היו במתחם אחד מספר מקומות קלפי שכל אחד מהם יש בו ואליו סידורי גישה והצבעה מתאימים לאנשים המוגבלים בניידות, רשאי יושב ראש הוועדה המרכזית לקבוע כי רק אחד ממקומות הקלפי שבמתחם ייקבע כקלפי לפי הוראות סעיף זה; לעניין זה, "מתחם" - מבנה או מספר מבנים הסמוכים זה לזה."
9. בסעיף 95 לחוק העיקרי -
 (1) בסעיף קטן (ב), במקום "הפרטים" יבוא "הפרטים", והמילים "ומספרו האישי של השוטר במשרדה" - יימחקו;

ד ב ר י ה ס ב ר

המוגדרת כקלפי לפי סעיף 68א לחוק נדרש תגבור בכוח אדם מטעם הוועדה המרכזית. לפיכך, על אף המגמה להנגיש קלפיות רבות ככל האפשר ברחבי הארץ, מוצע שאם באותו מתחם יש כמה קלפיות כאלה, תוגדר רק אחת מהן כקלפי נגישה לעניין הסעיף האמור.

סעיף 9 סעיף 95 לחוק קובע הוראות בדבר סידורי הצבעה לשוטרים. כדי לאפשר לשוטרים הנמצאים בתפקיד ביום הבחירות להצביע גם אם הם במקום מרוחק מאזור הקלפי שלהם, נקבע כי כל שוטר הנכלל ברשימה המועברת לוועדה המרכזית רשאי להצביע בכל קלפי בארץ. ההצבעה נעשית באמצעות תעודת הצבעה לשוטר, שבה מצוין כיום בין היתר מספרו האישי. מוצע לקבוע כי גם עובדי שירות הביטחון הכללי יהיו רשאים להצביע בכל קלפי בארץ, תוך הזדהות בתעודת הצבעה לשוטר שתונפק להם. לשם כך, מוצע שלא ייכלל בתעודה כאמור מספרם האישי של שוטרים, כדי לא לחשוף את זהותם של עובדי שירות הביטחון הכללי, שאין להם מספר אישי.

כמו כן, מוצע לקבוע כי שוטר יהיה רשאי להזדהות בקלפי באחד מאמצעי הזיהוי הקבועים בסעיף 74 לגבי כלל האזרחים (כגון תעודת זהות, דרכון ורישיון נהיגה) או בתעודת שוטר, ולא יידרש להציג את שני אמצעי הזיהוי.

1. המועד למסירת הודעה על ליקויים ברשימות המועמדים לבאי כוח של הרשימות יוקדם בחמישה ימים, ליום ה-40 שלפני יום הבחירות; המועד האחרון לתיקון הליקויים יוקדם גם הוא בחמישה ימים, ליום ה-35 שלפני יום הבחירות;

2. מסירת ההודעה על ידי הוועדה המרכזית על אישור רשימת מועמדים או על פסילתה תוקדם בחמישה ימים, והיא תימסר לא יאוחר מהיום ה-30 שלפני יום הבחירות;

3. המועד להגשת ערעורים על החלטת הוועדה המרכזית, הן על פסילה והן על אישור של רשימת מועמדים, יוקדם בחמישה ימים. ליום ה-28 שלפני יום הבחירות;

4. מועד מסירת פסק הדין של בית המשפט לוועדה המרכזית יוקדם בארבעה ימים, ליום ה-23 שלפני יום הבחירות.

סעיף 8 סעיף 68א לחוק קובע הוראות בדבר מקומות קלפי המותאמים לאנשים המוגבלים בניידות, וסעיף קטן (ד) שבו קובע כי אדם המוגבל בניידות רשאי להצביע בכל קלפי שנקבעה כמתאימה למוגבלים בניידות, ללא קשר למקום מגוריו. כיום יש כ-1,200 מתחמים ובהם קלפיות נגישות לאנשים המוגבלים בניידות. בכל קלפי

- (2) בסעיף קטן (ד), במקום "ואת מספרו האישי של השוטר במשטרה" יבוא "שלו";
- (3) בסעיף קטן (ה)(1), במקום "וכן" יבוא "או";
- (4) אחרי סעיף קטן (ו) יבוא:
- "(ז) בסעיף זה, "שוטר" – לרבות עובד שירות הביטחון הכללי";
10. תיקון סעיף 110 בסעיף 110(א) לחוק העיקרי, במקום "האחראים והבוחר יחתמו" יבוא "האחראים יחתמו".
11. בסעיף 116 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א) (1) לא יאוחר מהיום ה-53 שלפני יום הבחירות ימסור השר לביטחון הפנים ליושב ראש הוועדה המרכזית רשימה של כל בתי הסוהר ובתי המעצר ויציין לגביהם פרטים נוספים כפי שייקבע בתקנות.
- (2) יושב ראש הוועדה יקבע, על פי הרשימה האמורה בפסקה (1) ולאחר התייעצות עם השר לביטחון הפנים או מי שהוא מינה לכך, מקומות קלפי מיוחדים לאסירים ולעצירים (להלן – קלפיות לאסירים).
- (3) אסירים ועצירים רשאים להצביע בקלפיות לאסירים; קלפי לאסירים יכול שתהיה ניידת."
12. בסעיף 116(ב) לחוק העיקרי, בסופו יבוא "או בכרטיס אסיר שהונפק על ידי שירות בתי הסוהר".
13. בחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 –
- (1) בסעיף 15(א), במקום "לכל אחת מן המפלגות ורשימות המועמדים" יבוא "לכל אחת מרשימות המועמדים", אחרי "ברדיו" יבוא "למעט תעמולה לבחירתה של רשימת מועמדים אחרת", ובמקום הסיפה החל במילים "לכל מפלגה" יבוא "לכל רשימת מועמדים יינתנו 15 דקות, ולכל רשימת מועמדים שהוגשה על ידי מפלגה שהיא סיעה בכנסת היוצאת - 4 דקות נוספות לכל חבר שלה בכנסת";
- (2) בסעיף 15 א –
- (א) בסעיף קטן (ב), במקום הסיפה החל במילים "שיוקצבו לשם כך" יבוא "שיוקצבו לשם כך לכל אחת מרשימות המועמדים; לכל רשימת מועמדים יינתנו 7 דקות, ולכל רשימת מועמדים שהוגשה על ידי מפלגה שהיא סיעה בכנסת היוצאת - 2 דקות נוספות לכל חבר שלה בכנסת";
- (ב) בסעיף קטן (ד), בסופו יבוא "ואולם, לא תשודר תעמולה לבחירתה של רשימת מועמדים אחרת".

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 10** פרק י' לחוק עניינו בחירות בכלי שיט; בסעיף 110 לחוק נקבע כי ההצבעה תיערך במעטפות כפולות ועל מעטפת ההצבעה החיצונית יחתמו הן האחראים (חברי ועדת הקלפי) והן הבוחר. מוצע לבטל את הצורך בחתימת הבוחר על גבי המעטפה החיצונית. כך נעשה בין היתר בקרב חיילים, שוטרים ואסירים המצביעים באופן דומה.
- סעיפים 10 ו-11** סעיף 116 לחוק עניינו קלפיות לאסירים ולעצירים וקביעת מקומות קלפי מיוחדים להם. מוצע לקבוע מועד למסירת רשימת בתי הסוהר ובתי המעצר לוועדה המרכזית. כמו כן, מוצע לקבוע בסעיף 116(ב) לחוק כי אסירים ועצירים יהיו רשאים
- להודות בקלפי באמצעי זיהוי הקבועים בסעיף 74 או בכרטיס אסיר המונפק להם על ידי שירות בתי הסוהר.
- סעיף 13** מוצע להבהיר כי זמני שידור בתעמולת בחירות ברדיו ובטלוויזיה ניתנים לרשימות מועמדים, ולא למפלגות שלא הגישו רשימות מועמדים. כמו כן, מוצע לקבוע כי זמן השידור ניתן רק לצורך קידום היבחרותה של הרשימה שקיבלה אותה, ולא ייעשה בו שימוש לצורך קידום בחירתה של רשימת מועמדים אחרת.
- הצעת חוק דומה פורסמה בהצעות חוק הכנסת - 282 ביום ח' בחשוון התש"ע (26 באוקטובר 2009), אך הליכי חקיקתה לא הושלמו.

² ס"ח התשי"ט, עמ' 138; התשס"ח, עמ' 593.

הצעת חוק הבחירות לכנסת (תיקון מס' 61) (הצבעת מתנדבים בשירות לאומי), התשע"א-2011

1. בחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969 (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 7, תיקון סעיף 7 במקום "סעיף 68א, סעיף 68ב" יבוא "סעיפים 68א עד 68ג".
2. אחרי סעיף 68 לחוק העיקרי יבוא:

"הצבעת מתנדב 68ג. (א) בסעיף זה -

"גוף מוכר" - גוף שהשר הממונה על השירות האזרחי-לאומי (בסעיף זה - השר הממונה) הכיר בו כגוף שעיסוקו טיפול והפניה של מתנדבים בשירות לאומי;

"מתנדב בשירות לאומי" - מי שמשרת בהתנדבות בשירות לאומי;

"שירות לאומי" - כמשמעותו בפסקה (3)(ב) להגדרה "ילד" שבסעיף 238 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995²;

"תעודת שירות לאומי" - תעודה שהנפיק גוף מוכר הכוללת את שמו הפרטי, שם משפחתו ומספר הזהות של מתנדב בשירות לאומי וכן את היישוב שהוא משרת בו, והנושאת את תמונתו.

(ב) מתנדב בשירות לאומי רשאי להצביע בכל קלפי שנקבעה לפי הוראות סעיף 68א ביישוב שהוא משרת בו, ובלבד שהיישוב האמור רחוק לפחות 100 קילומטרים ממקום מגוריו.

(ג) לא יאוחר מהיום ה-53 שלפני יום הבחירות, ימציא השר הממונה ליושב ראש הוועדה המרכזית רשימה של כל הגופים המוכרים וכן רשימה של כל המתנדבים בשירות לאומי הכלולים בפנקס הבוחרים שגוף מוכר מסר לו כי הם משרתים ביישוב הרחוק לפחות 100 קילומטרים ממקום מגוריהם.

(ד) יושב ראש הוועדה המרכזית יוציא לכל מתנדב בשירות לאומי אשר שמו נכלל ברשימה האמורה בסעיף קטן (ג) תעודת הצבעה למתנדב בשירות לאומי, שתכלול את שמו הפרטי, את שם משפחתו ואת מספר הזהות שלו; התעודה תימסר למתנדב בשירות לאומי שהיא נועדה לו על ידי גוף מוכר.

ד ב ר י ה ס ב ר

לממש את זכות הבחירה גם בלא הקפדה על העיקרון האמור. בוחרים הנמנים עם קבוצות אלה מצביעים במעטפות כפולות בקלפיות מיוחדות שאינן במקום מגוריהם.

כדי להשוות בין מתנדבים בשירות לאומי ובין חיילים, מוצע לאפשר למתנדב בשירות לאומי המשרת במקום הרחוק לפחות 100 קילומטרים ממקום מגוריו להצביע

סעיף 7 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969 (להלן - החוק), עניינו ריתוק לקלפי, והוא קובע כי בוחר רשאי, ככלל, לממש את זכות הבחירה שלו בהצבעה בקלפי מסוימת באזור מגוריו. עם השנים תוקן החוק והוכרו חריגים לעקרון הריתוק לקלפי, כדי לאפשר לקבוצות אוכלוסייה כגון חיילים, אנשים המוגבלים בניידות, נשים השוהות במקלט לנשים מוכות ואסירים,

¹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 103; התש"ע, עמ' 620.

² ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

(ה) מתנדב בשירות לאומי המצביע בקלפי כאמור בסעיף קטן (ב), יזדהה בפני מזכיר ועדת הקלפי כאמור בסעיף 74(א) ו־(ב), וכן יציג בפני ועדת הקלפי תעודת שירות לאומי, וישים את מעטפת ההצבעה לתוך מעטפה חיצונית; ועדת הקלפי תציין על פני המעטפה החיצונית את שם הבוחר, את מספר זהותו במרשם האוכלוסין ואת מענו, והבוחר יטיל את המעטפה, לעיני ועדת הקלפי, לתוך הקלפי; משהצביע כאמור, ימסור ליושב ראש ועדת הקלפי את תעודת ההצבעה למתנדב בשירות לאומי כאמור בסעיף קטן (ד).

(ו) ספירת הקולות של מי שהצביע לפי סעיף זה תהיה כפי שנקבע בתקנות לפי סעיף 68א(ו).

ד ב ר י ה ס ב ר

שהונפקה על ידי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית ונמסרה לו על ידי הגוף שהפנה אותו לשירות הלאומי. תעודות הצבעה כאמור יונפקו לפי רשימות שהמציא השר הממונה על השירות האזרחי־לאומי, שהוא כיום שר המדע והטכנולוגיה, לגבי מתנדבים בשירות לאומי המשרתים ביישוב הרחוק לפחות 100 קילומטרים ממקום מגוריהם.

במעטפה כפולה בקלפי הערוכה להצבעה במעטפות כפולות, ביישוב שהוא מתנדב בו בשירות לאומי. נוסף על הזדהות באמצעות תעודת זהות, כמקובל, ההזדהות של בוחר כאמור תהיה גם באמצעות תעודת שירות לאומי.

כמו כן, יידרש המתנדב, לאחר הצבעתו, למסור ליושב ראש ועדת הקלפי תעודת הצבעה למתנדב בשירות לאומי